

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**

**TERMES DE REFERÈNCIA PER A L'AVALUACIÓ FINAL MIXTA DEL PROGRAMA
FINANÇAT PER L'AGÈNCIA CATALANA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT
(ACCD) :**

" Contribuir a l'apoderament econòmic i polític de les dones de Ziguinchor, Senegal "

Juny de 2025

1. Introducció

L'ONGD catalana Xarxa de Consum Solidari (XCS) executa projectes i programes al Senegal des de l'any 2010 relacionats amb la seguretat alimentària, la governança democràtica, la promoció dels drets de les dones i la lluita contra la violència de gènere a les regions de Kolda, Ziguinchor, Sédhiou i Dakar.

L'any 2022, la XCS va rebre el finançament de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) per dur a terme el programa **"Contribuir a l'apoderament econòmic i polític de les dones de Ziguinchor, Senegal"** en agrupació amb La Xixa Teatre, amb el Comitè Regional de Solidaritat de Dones per la Pau a Casamance/USOFORAL, com a soci local i amb la Universitat de Lleida – GESA (Grup d'Estudis de les Societats Africanes) com a entitat subcontractada.

D'acord amb la normativa de l'ACCD sobre procediments de seguiment i justificació, es preveu una avaluació final mixta del programa.

2. Informació bàsica del programa

Títol del programa: "Contribuir a l'apoderament econòmic i polític de les dones de Ziguinchor, Senegal"

Finançador: Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)

Número d'expedient: (ACC184/22/000002)

Entitat en agrupació: La Xixa Teatre

Soci local: Comitè Regional de Solidaritat de Dones per la Pau a Casamance/USOFORAL

Entitat subcontractada: Universitat de Lleida (UdL) – GESA (Grup d'Estudis de les Societats Africanes)

Termini d'execució: de l'1 de març de 2023 al 28 de maig de 2025

Cost total del programa: 916.354 €

Import finançat per l'ACCD: 800.001 €

Tipus d'avaluació: Avaluació final mixta

3. Antecedents i propòsit de l'avaluació

3.1 Antecedents:

La Xarxa de Consum Solidari (XCS) i USOFORAL col·laboren des de 2013 a la regió de Ziguinchor (Senegal), compartint una visió comuna basada en la promoció dels drets de les dones i l'enfocament de gènere i drets humans (EGiBDH). D'aquesta aliança neix un programa centrat en l'apoderament polític i econòmic de les dones, amb un fort component participatiu i de rendició de comptes, així com un sistema d'avaluació transparent per mesurar l'impacte en les relacions de gènere i els drets humans.

El programa s'implementa als departaments de Ziguinchor i Bignona i s'alinea amb polítiques i marcs legals nacionals i internacionals com el Pla Senegal Emergent, la Llei de Paritat, la CEDAW, el Protocol de Maputo i els Plans de Desenvolupament Comunal dels municipis d'intervenció.

3.2 Propòsit de l'avaluació

Amb l'avaluació, la XCS, La Xixa, USOFORAL i l'ACCD pretenen tenir resultats d'aprenentatge, així com de les dificultats i les bones pràctiques, amb la voluntat d'integrar-les en la gestió d'altres intervencions futures, sobretot al Senegal.

El programa en avaluació té com a objectiu general (OG) Contribuir a la transformació de les desigualtats de gènere a la regió de Ziguinchor, Senegal. L'objectiu específic (OE) és contribuir a la defensa i la garantia dels drets econòmics i polítics de les dones de Niamone, Oulampane, Djibidione, Djinaky i Boutapa Camaracounda (departaments de Bignona i Ziguinchor), des de l'EGiBDH. Concretament, l'avaluació es vol centrar en l'anàlisi dels impactes generats a través de dos (2) dels quatre (04) resultats del programa:

R2. Impulsar els drets econòmics de les dones centrats en l'apoderament i l'autonomia econòmica

A3. Millorar l'apoderament polític de les dones i la seva participació en els espais de presa de decisió en tots els nivells i àmbits

Els resultats de l'avaluació han de servir per informar la presa de decisions estratègiques, millorar la qualitat i el disseny de futures intervencions amb enfocament EGiBDH, i contribuir a la rendició de comptes davant del finançador, les entitats sòcies i la societat civil local.

3.3 Definició de l'abast de l'avaluació

L'avaluació inclourà tota la durada de l'execució de les activitats dels resultats 2 i 3 del programa, des de l'1 de març de 2023 al 28 de maig de 2025.

L'àrea d'intervenció és la regió de Ziguinchor.

La temàtica tractada és l'apoderament polític i econòmic de les dones.

4. Tipus d'avaluació

Es requereix una avaluació final mixta amb EGiBDH, realitzada per un/a consultor/a o equip de consultors/es externs/es en sinergia amb l'equip del programa, els titulars de drets, responsabilitats i obligacions, per tal de mostrar els impactes del programa, executat a la regió de Ziguinchor, aplicant metodologia quantitativa i, sobretot, qualitativa, i treballant de manera participativa amb la XCS, La Xixa, l'ACCD i USOFORAL. L'avaluació mixta contribueix a promoure la cultura de l'avaluació entre els actors implicats, reforçant l'apropiació de l'aprenentatge durant el procés, la qual cosa permet augmentar les possibilitats d'ús dels resultats de l'avaluació.

L'equip extern tindrà la responsabilitat exclusiva del treball de camp, així com de l'anàlisi i l'elaboració de les conclusions i recomanacions finals, per tal de garantir la independència i objectivitat de l'avaluació.

5. Actors implicats

Titulars de drets

- 2.586 dones membres de les Federacions de dones de Niamone i Djinaky
- 300 dones membres de les Federacions de dones de Oulampane, Djibidione i Boutapa Camaracounda
- 160 dones membres de les Federacions d'Adéane i Niassya
- 1.500 persones de la societat civil

Titulars d'obligacions

- 225 autoritats locals, departamentals i regionals, tècnics municipals, delegats de barri i autoritats religioses
- 60 candidates polítiques
- 2 membres de l'Agència Regional de Desenvolupament de Ziguinchor

Titulars de responsabilitats

- 10 membres de l'Associació de Juristes Senegaleses (AJS)
- 7 membres de Forum Civil
- 2 membres de COSEF
- 15 membres dels grups teatrals
- 1 membre de GRAINES
- 12 membres d'USOFORAL
- 10 periodistes
- 1 membre d'ETDS

6. Documents i fonts d'informació

Programa	a) Document de formulació del programa b) Acord entre XCS-La Xixa, la XCS-USOFORAL c) Fonts de verificació
Informació d'antecedents	a) TdR de les activitats b) Guia d'Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans de l'ACCD c) Pla Director de l'ACCD 2023-2026

Informació de seguiment del programa	a) Informes de seguiment tècnics i econòmics del programa b) Memòries de les activitats realitzades
Informació sobre la metodologia	a) Reunions amb la coordinació i l'equip del programa b) Reunions amb socis clau (ETDS, Ly Théâtre, COSEF, Forum Civil, AJS, GRAINES, etc.)

7. Criteris i preguntes d'avaluació

Aquesta secció inclou orientació sobre les qüestions clau sobre les quals s'ha de centrar l'avaluació.

CRITERIS D'AVALUACIÓ	NECESSITAT D'INFORMACIÓ	TEMES CLAU
Impacte	L'impacte consisteix a identificar els efectes generats per la intervenció; positiu o negatiu, esperat o no, directe o indirecte, col·lateral i induït. L'anàlisi d'impacte se centra a determinar els efectes clars atribuïbles a la intervenció	- La intervenció ha contribuït a assolir els objectius i els resultats (R2i R3) proposats? - Ha permès obtenir un impacte positiu en les dones i homes formats i sensibilitzats? - La intervenció ha contribuït a augmentar l'apoderament i el lideratge de les dones? - S'han produït impactes negatius imprevistos tant a la població beneficiària com a les autoritats locals en relació a l'EGiBDH i l'apoderament de les dones?
Enfocament de gènere i basat en drets humans	Estudiar els efectes obtinguts per l'acció de desenvolupament més enllà dels objectius proposats, és a dir, els canvis significatius i a llarg termini introduïts en la vida dels homes i dones que en constitueixen els titulars, en els seus diferents àmbits d'actuació (social, familiar, cultural, econòmica, política, etc.) i en les seves relacions (jeràrquiques) entre homes i dones	- Hi ha altres rols que assumeixen les dones o els homes en la realització de les activitats recolzades o generades pel programa? - S'ha articulat el programa en relació als objectius i aspectes clau de l'EGiBDH? - Les estratègies i metodologies de formació tenen un enfocament de gènere i drets humans? - El programa ha contribuït a reduir la desigualtat en les relacions de poder entre homes i dones? - Ha tingut un impacte positiu en l'autoconfiança de les dones i en el nombre de dones líders/lideratge de dones? - Com perceben les dones i els homes la seva situació en relació a l'inici del programa?
Sostenibilitat	Avalua les accions i l'estratègia posada en marxa per garantir la sostenibilitat	- Els titulars són capaços d'organitzar-se i afrontar les dificultats del context per a la sostenibilitat de les activitats? - Els titulars han rebut la capacitat adequada per desenvolupar les seves activitats de manera sostenible?

		- Els Plans Estratègics i altres documents de la XCS, La Xixa i USOFORAL poden incloure aquestes activitats com a sostenibles? - Fins a quin punt USOFORAL pot contribuir a la sostenibilitat de les activitats en el seguiment de la seva planificació?
Participació	L'anàlisi de la participació se centra a determinar quins agents van intervenir en les diferents etapes de la intervenció, avaluant-ne l'impacte en la presa de decisions	- Els mecanismes de participació utilitzats amb els titulars implicats en les diferents etapes han estat adequats i efectius? - Les decisions preses mitjançant processos participatius s'han aplicat durant la implementació de la intervenció? - Quins van ser els principals obstacles i els principals beneficis dels processos de participació realitzats? - Quina ha estat la qualitat de participació que ha impulsat el programa en les diferents etapes de participació?
Grau de coordinació	Analitzar el grau dels diferents actors implicats en el programa per complementar-se i distribuir els rols per no duplicar esforços	-Quin va ser el grau de coordinació entre els principals actors del programa (XCS, La Xixa, USOFORAL, ACCD, ETDS, Ly Théâtre, COSEF, Forum Civil, AJS, GRAINES, ONGD locals, etc.?) - Quins són els punts forts i febles d'aquesta coordinació?
Apoderament	Analitzar el grau en què les dones, col·lectius i organitzacions de dones i col·lectius desfavorits han millorat la seva condició i posició en relació amb les seves necessitats pràctiques i interessos estratègics en les seves estructures socials, polítiques i econòmiques	-Quin va ser el grau de millora de la condició i posició de les dones i col·lectius desfavorits? -Quins són els punts forts i febles d'aquesta millora?

8. Metodologia

La XCS requereix una avaluació mixta que pretengui posar al centre la participació activa dels diferents actors i actrius que han format part del programa. L'avaluació permetrà una anàlisi sistemàtica amb el rigor metodològic requerit, que permeti una cultura de l'avaluació entre els agents implicats per tal de millorar futures intervencions.

Es tracta d'analitzar el primer impacte al voltant de la població beneficiària del programa, ja que, per la seva naturalesa, es preveu que una part de l'impacte s'identifiqui a mig i llarg termini.

L'avaluació ha de seguir una metodologia basada en l'enfocament del marc lògic, avaluant tot el cicle del programa i l'èxit dels indicadors, passant pels criteris clau d'impacte, EGIBDH, sostenibilitat, participació, grau de coordinació i apoderament.

Es valorarà el rigor metodològic que permeti:

- Una metodologia (quantitativa i qualitativa) capaç de validar els quatre nivells d'anàlisi avaluativa:
 - I) Descobriments
 - II) Anàlisi d'interpretació a partir de les dades, fets i informació trobades
 - III) Sentències finals (conclusions)
 - IV) Recomanacions
- Una interpretació estàndard, tenint en compte les dimensions de la intervenció (disseny, estructura, recursos, procés i resultats) i les causes i factors que influeixen.

Els resultats de l'avaluació es compartiran, com a primer pas, amb totes les entitats participants, els titulars del programa i el finançador; i en segon lloc amb totes les organitzacions i entitats que treballen en la mateixa àrea geogràfica o sector temàtic.

9. Pla de treball: passos, calendari i productes finals

La durada serà de **3 mesos en total, entre juliol i setembre de 2025 (sense comptar agost, si es considera oportú) (possibilitat d'ajustar el cronograma).**

Etapes	Juliol 2025				Agost 2025				Setembre 2025			
setmanes	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Signatura del contracte	x											
Fase de concepció	x	x										
Treball al camp		x	x	x								
Redacció de l'informe		x	x	x					x	x	x	x
Sessió de restitució i validació de conclusions preliminars				x								
Presentació de l'esborrany de l'informe									x			
Presentació de l'informe final												x
Sessió de restitució final												x

Fase de concepció:

- Revisió documental
- Ajust i validació del disseny d'avaluació, desenvolupament final de la matriu i proposta metodològica
- Disseny i desenvolupament de tècniques de recollida d'informació

Fase de treball de camp:

- Execució del treball de camp
- Sistematització i interpretació de dades
- Sistematització de resultats preliminars i preparació de la sessió de validació participativa

Fase de redacció de l'informe:

- Elaboració de l'informe preliminar amb conclusions i recomanacions inicials
- Sessió de restitució amb col·lectius protagonistes i socis clau, per validar els resultats preliminars i integrar les seves observacions abans de tancar l'informe final
- Ajust de conclusions i recomanacions a partir de la sessió de validació
- Taller de restitució preliminar

Fase de redacció de l'informe final:

- Enviament de l'informe final a XCS en francès i català i/o castellà
- Taller de restitució final

10. Estructura i lliurament de l'informe final

L'informe final ha de tenir, com a mínim, el contingut següent:

1. Índex
2. Síntesi
3. Introducció
4. Breu descripció del programa
5. Objectius d'avaluació
6. Descripció de l'enfocament metodològic i principals tècniques utilitzades
7. Descripció de la informació obtinguda
8. Conclusions i recomanacions
9. Annexos: la matriu d'avaluació, el llistat d'informants, les fonts de verificació i qualsevol material rellevant del treball de camp (guions d'entrevista, bases de dades, etc.

11. Difusió i ús dels resultats de l'avaluació

Els resultats de l'avaluació es compartiran inicialment amb totes les entitats participants, els col·lectius protagonistes i el finançador, mitjançant una sessió de restitució i un informe complet.

Adicionalment, la XCS vetllarà per garantir la seva difusió entre altres actors que treballin en la mateixa regió o àmbit temàtic, per afavorir la transferència d'aprenentatges.

Es preveu l'elaboració d'un resum executiu de l'informe final, en català, francès i/o castellà, així com la difusió a través de canals adaptats als diferents públics: institucions locals, societat civil, actors internacionals i espais de cooperació.

Aquest procés contribuirà a la transparència, a la rendició de comptes i a la reutilització dels resultats per part d'altres agents del territori.

12. Perfil de l'equip avaluador/avaluador

12.1. Perfil sol·licitat

Per a l'avaluació d'aquest programa, l'avaluador o equip avaluador ha de presentar el perfil següent:

- Experiència acreditada d'almenys 5 anys en l'avaluació de projectes/programes de desenvolupament i sòlid coneixement de la metodologia d'avaluació participativa
- Coneixement de tècniques d'anàlisi de dades quantitatives i qualitatives
- Coneixements específics i experiència d'almenys 5 anys en gènere i drets de les dones
- Coneixement del Senegal i del context cultural, social, econòmic i polític senegalès de l'àrea d'intervenció (regió de Ziguinchor)
- Idiomes: francès i català i/o castellà (nivell alt parlat i escrit). Es valorarà molt el coneixement de llengües locals
- Capacitat analítica i iniciativa
- Capacitat de gestió i planificació

L'equip avaluador (o l'avaluador/a) ha de donar una garantia de la seva independència respecte al programa avaluat. No ha d'haver treballat prèviament a la XCS, ni La Xixa ni a USOFORAL, almenys durant el període d'identificació i implementació del programa.

Donarem preferència a professionals locals, empreses i particulars, o tàndem internacional-local.

En el cas d'un equip avaluador, el 50% de l'equip han de ser dones.

13. Pressupost

L'avaluació compta amb un pressupost de **20.000 euros** (impostos inclosos), que inclou honoraris, traduccions, viatges, allotjament i totes les altres despeses previstes.

Forma de pagament : El servei es formalitzarà mitjançant un contracte de servei:

Es realitzaran 3 pagaments contra factura:

- Primer pagament: el 30% després de signar el contracte i presentar el pla de treball
- Segon pagament: el 30% amb l'enviament de l'esborrany d'informe
- Tercer pagament: el 40% una vegada la XCS hagi aprovat l'informe final

14. Termini i forma de presentació de l'oferta tècnica

El termini de presentació d'ofertes és el **3 de juliol de 2025**. Només contactarem els candidats/es preseleccionats/des. La XCS aplica el principi de no discriminació per gènere, raça, religió o orientació sexual als processos de selecció de personal.

Les ofertes s'han d'enviar per correu electrònic a les adreces: projectes2@xarxaconsum.org, senegal@xarxaconsum.org, especificant al correu la referència: " *Avaluació Final del Programa XCS-USOFORAL* ".

15. Contingut de l'oferta

El contingut de l'oferta ha de fer referència, com a mínim, als apartats següents:

- a) Una proposta tècnica d'avaluació amb la metodologia a seguir
- b) Una proposta de calendari detallat per a la distribució del treball que s'ha de dur a terme en totes les fases, inclòs una proposta de pla de comunicació per a les conclusions i recomanacions
- c) Pressupost detallat
- d) Currículum vitae del consultor/a o de l'equip consultor: amb almenys dues referències professionals

Els documents que formen part de la proposta s'han de presentar en francès i/o català/castellà.

- e) El consultor/a o l'equip consultor haurà d'afegir necessàriament a l'oferta, còpies dels documents que acreditin que poden realitzar, d'acord amb la llei, aquesta avaluació, que acreditin:
 - Estar inscrit al Registre Mercantil i de Crèdit Mobiliari (RCCM),
 - Tenir un número d'identificació nacional d'empreses i associacions (NINEA),
 - La descàrrega fiscal vigent en el moment de presentar l'oferta.
 - O poder emetre factures a Espanya.

16. Criteris d'avaluació de l'oferta:

Les ofertes rebudes seran avaluades d'acord amb els criteris i barems següents:

- CRITERI 1: Qualitat tècnica de la proposta (màxim 4 punts sobre 10 del conjunt de la proposta).
- CRITERI 2: Qualitat econòmica de la proposta (màxim 3 punts sobre 10 de tota la proposta).
- CRITERI 3: Perfil professional, CV del consultor/a o de l'equip consultor (màxim 3 punts sobre 10 de tota la proposta).